

Діло

<p>Виходить що-дня рано крім понедігань.</p> <p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 15, II. пов. Котло пошт. ш. 26.724.</p> <p>Адреса тел. „Діло-Львів“.</p> <p>Число телефону 261.</p> <p>Рукописів редакція не повертає.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині:</p> <p>місячно . . . . . 270 К. чвертьрічно . . . . . 8 — піврічно . . . . . 16 — піврічно . . . . . 32 —</p> <p>у Львові (без доставки):</p> <p>місячно . . . . . 240 К. чвертьрічно . . . . . 7 — піврічно . . . . . 14 — піврічно . . . . . 28 —</p> <p>За зміну адреси платити ся 50 с.</p>	<p>Ціна-оголошень:</p> <p>Строчка петитова, двохшпацина 40, в надписанні 60, в описовках 80 с. в редакційній часті І К. Повідомлення про анімалі І зручності І 90. Некрологія строчка І К. Стадіоголошення за окремим умовою.</p> <p>Одні примірників коштує у Львові 10 с. на провінції 12 с.</p>
--	---	---

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

ДЕРЖАВНО-ПРАВНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

українських послів що-до державно-правного становища Галицько-Володимирського Королівства,

зложеное пос. д-ром Е. Петрушевичем в палаті Державної Ради 30. червня 1917.

(Автентичний текст.)

Зваживши обставини, сотворені воєнними подіями, як також з огляду на царське відручнене письмо з 4. лютого 1916, котрим заповіджено нове уладжене теперішнього коронного краю Галичини, вважають українські послы як заступники українського народу Австрії конечним в навіязаню до зложених уже дн. 20. червня 1907 на другім засіданю XVIII сї сесії Палати послів, як також дн. 19. липня 1911 на другім засіданю XXI-ої сесії Палати панів заав — виступи слїдуєче

державно-правне застережене.

І. Теперішній коронний край Галичина, офіційно названий Королівством Галичини і Володимирії з Великим Князівством Краківським і Князівствами Освенцімом і Затором, є штучно сотвореною одиницею, що стоїть в суперечности до історичного і національного права.

Українські части сего коронного краю прилучено до Австрії на основі трактату з 5. мая 1772 як оддічених Габсбурзькою династією Королівство Галичини і Володимирії, почім 1775 року також Буковина, що колись належала рівно до сего Королівства, була з ним назад получена. Що йно 1860 р., а саме жовтневим дїпломом, опися-ж лютовим патентом з 1861 року столєно отсе історичне Українське Королівство Галичини і Володимирії з иншими територіями, котрі прилучено до Австрії на основі шїлком инших правних титулів і в ріжних часах, — а саме з Великим Князівством Краківським і Князівствами Освенцімом і Затором в одну політично правну цілість як „коронний край Галичину“, що український нарід постійно вважав зломанем права та все відчував як національне насильство.

Супроти великих подій світового та історичного значія зазначають заступники українського народу з особливим натиском непередаване державне право Українського Королівства Галичини і Володимирії, жадають, щоби воно для українських земель колишньої корони короля Данила Галицького, яко окремої державно-правної одиниці в рамках загально-державної організації, назад було привернене, а проти всякого наміру злучити сї українські землі також і на будуче разом з польськими в одну державно правну цілість та вивинувати її особливою автономією підносять торжественний спротив.

II. На основі того самого непередаваного історичного права також і Холмщина, Підляше та Волинь, як історично в Українським Королівством Галичини і Володимирії злучені, є українськими землями і не повинні в будучині ніколи бути злучені з польськими землями. Тому заступники українського народу підносять своє застережене проти того, щоби навіть найменша частина сих українських земель коли небудь була прилучена до маючого повстати Королівства Польщі, а кожду спробу в тім напрямі вважають перед усім культурним світом та перед історією за акт насильства на живім тілі українського народу, як нарушене його історичних прав і як наругу над принципом замоозначеня народів.

III. Заступники австрійських Українців виступають змаганя Українців у Росії до осягненя державно-правного самоозначеня як найсердечніше і заявляють, що вони також в Австрії не залишать боротьби, доки велика українська нація

на всій своїй національній території не осягне найповніших своїх прав.

Відень 30 мая 1917.

Ю. Романчук, д-р Евген Петрушевич, д-р Лев Бачинський.

Д-р Микола Лагодінський, д-р Володимир Загайкевич, Володимир Сингалевич, д-р Стефан Смал Стоцький, Василь Стефаник, Фоліс, д-р К. Трильовський, Онискевич, П. Лаврук, д-р Олесницький, д-р Евген Левицький, д-р Кость Левицький, Лев Лепицький, д-р Цегельський, д-р Голубович, д-р Дністрианський.

ВІДЕНЬ (Вл. тел.). При складаню українського державно-правного застереженя прислухувала ся йому дуже численна аудиторія з усіх партій.

Ув'язнене великого князя Миколи Миколаевича.

БЕРЛІН (Тхб). Біжні дїєвники доносять згідно, що на приказ тимчасового правительства ув'язнено вел. кн. Миколу Миколаевича. Подію ту лучать з розрухами в Тифлісі, викликаними монархістичною пропагандою.

Австро-угорське правительство і конференція в Стокгольмі.

ВІДЕНЬ (Тхб). З приводу подорожи до Стокгольму австрійських і угорських соціяльних демократів зродив ся в деяких кругах неправдивий погляд, мов би вони удали ся до Швеції з припорученя ц. і к. правительства. Посунено ся навіть до здогаду, що ц. і к. правительство заклучило свого рода договір з соціяльними демократами і поробило їм якісь обітницї за їх мирові стремління. Очевидно — сї поголоски є зовсім безосновні. Австрійські і угорські соціяльні демократи по подорожи німецьких соціялістів до Швеції висказали бажанє підперти своїх німецьких товаришів у сих стремлінях і звернули ся до міністерства заграничних справ, щоби одержати потрібні паспортів віза. Міністерство заграничних справ уможливило їм перїзд через границю і виключно до сього обмежила ся інтервенція міністерства заграничних справ. Австрійські і угорські соціяльні демократи в Стокгольмі ведуть переговори анї в імені, анї з припорученя, анї на бажанє ц. і к. правительства, тільки з власної ініціятиви і на власну відічальність.

Цісар Вільгельм до цісаря Карла.

БЕРЛІН (Вольф). Німецький цісар вислав таку телеграму: До Його Ціс. і Кор. Величності Цісаря Австрії і Апост. Короля Угорщини! У завзятім дужою, готова до нових боїв, Твоя армія над Сочено оперла ся могутю напорови італійського оружя і зломилла Його. Тобі і війскам Твоїх країв бажано великого успіху. Бог буде далі з нами.

Далі вислав цісар Вільгельм телеграму до німецької цісареві в якій доносить їй, що після донесеня маршалка Гіндебургга велика англійсько французька офензива дійшла до деякого кінця, славити діла німецьких війск і дякує Богу за такий чудовий „узбросний нарід“.

З'їзд депутатів російських офіцирів.

ПЕТРОГРАД. П. А. Т. Загальний з'їзд депутатів офіцирів з фронту прийняв слїдуючу резолюцію: Вітаючи змаганє провізоричного правительства до тривалого мира і братерства народів, з'їзд заявляє:

1) Всяке припінєнє приверненя спосібности до бою армії і флоти веде нині до руїни вільної Росії, бо уможливяє Німеччині побїду над нашими; вірними союзниками, після чого нам Росіянам був би безумовно накиннений понижаючий мир, який знищил би здобуту свободу

і вкинув свободних російських горожан у давню неволю.

2) Минув час балаканя, тепер ходить о діло, щоби німецьке правительство, яке все гнобило народи, привеволити до принятя волі свободного російського народу, який не стремить до анексії ні до відшходовань, але признає право кожного народу до рішаня про свою судьбу, а відшходованє за знищенє краю вважає слушною річю.

3) Тепер на фронті є конечна безпроводочна рішуча офензива, яка дасть певність побїди. Братанс і дефензива без офензивы доведе до окремого мира, якого наслідком була би руїна вільної Росії.

4) Цїлий російський нарід мусить зєдинити ся в тім, щоби привеволити осередні держави до принятя волі Росії і її союзників. Відкличемо ся до гордості вільного народу.

Голандський дїєвник про австрійську Державну Раду.

ГАГА (Тхб). В справі заяв Чехів, Українців і Німців при відкритю Державної Ради пише „Waterland“, що є се недобрый початок парламентарного періоду, який має привернути єдиність Австрії. Не можна було також сподівати ся, що ріжні нації, яких інтереси є такі противні, тепер усунуть на бік береженє своїх інтересів.

Що-до престольної промови пише сї дїєвник, що поважне стремління молодого монарха, щоби покласти конець зловіщим національним суперечкам, отвирає перед монархією нову будучність і її треба вважати відіповідно даною ворогам Австрії, які бажано розбору наддунайської монархії.

Обжаловане Сухомлінова.

ПЕТРОГРАД (П. А.) Міністер справедливости Перевецевє предложив провізоричному правительству свій звіт в справі б. міністра війни Сухомлінова. Акт обжалована закидає Сухомліновому, що по виводженю війни не поробив відповідних заряджен, щоби збільшити дуже малу справність державних муніципальних фабрик і що через те спонукав недостачу муніцип. у російській армії, чим проміг неприязнєлість в його офензиві проти Росії. Далі закидає ся йому, що зраджував важні тайни ріжним особам, про які знав, що є шпїонами. Жінка Сухомлінова є обжалована о співвинув.

Бобжинський у Цісаря.

ВІДЕНЬ (Тхб). Цісар прийняв нині в Ляксенбургу і Бадені на окремих авдієнціях м. ин. спільного міністра скарбу Вуряна, міністра скарбу Шпіцімлера, Бобжинського, уг. міністра кр. оборони Сурмає, ген. полк. Пфлянер-Бальтіна, міністра: Гефера, публ. робіт Трчку, внутр. справ Гандля і торговлі Урбана.

Сансонський міністер у Відні.

ВІДЕНЬ (Тхб). Сансонський державний міністер і міністер заграничних справ гр. Віштум прибув до Відня.

Угорська делегація в Стокгольмі.

СТОКГОЛЬМ. (Шведське Т. Б.) Голандсько-скандинавський комітет відбув в днх 29. і 30. мая конференцію з делегатами угорських соц. демократів. Угорські соц. демократи є за безпроводочним заклученєм мира на загальній основі: без анексії і без відшходовань, та домагають ся цілковитого політичного приверненя всіх окупованих держав. Господарська відбуває всіх знищених областей в задачею сї держави, в якій межам находить ся знищена область, але з двома винятками: 1) з анїмом Бельгії, який цілковиту відбудову приобіцало в днх 4. серпня 1914 німецьке правительство, 2) з

військом Сербії, яка є за слаба, щоби могла власними силами перевести відбудову і має одержати збірну поміч всіх держав, що ведуть війну. Делегація домагастся даліше для Сербії заповнення вільного доступу до моря і торговельної політики Австро Угорщини, яка змогла би добри відносини між обома країнами. Що до Ельвас—Льотарингі бажає делегація згоди між німецькими і французькими соціалістами. Сею самою дорогою повинна піти соціальна демократія Сербії і Болгарії в справі Македонії. Що до Польщі є делегація за зєднанням усіх польських областей в незалежну Польщу, що найменше домагастся за незалежності Конгресівки, коли се відповідає волі її населеня та національної свободи і зазвєнення розвитку польських областей, що остало в складі інших держав. Національні справи Австро Угорщини мають бути розв'язані широкою демократичною реформою і національною автономією. Принцип „без анексії“ означає також зворот занятих колоній.

Угорські соціалісти бажать, щоби при мирових конференціях занято ся також справою охорони робітників і суспільною політикою. Мир має бути опертий на основі міжнародного правного устрою, примусового роземного поступованя і розбрення на морі і на суші.

Український епархіальний з'їзд у Києві.

Відень, 28. мая 1917.

(Ф. К.) „Русское Слово“ з 30. цвітня і 1. мая доносить з Києва: Відкрив ся при участі і світських людей український епархіальний з'їзд. Прибуло коло 800 делегатів.

На з'їзді обговорювано відношенє до українського питання. Бєсідники заявили, що відношенє з'їзду уже виявило ся в тім, що з'їзд назвав себе українським. Згідно з тим, всі промови бєсідників, що говорили про необхідність розвитку української народности, витав з'їзд з одушевленєм.

При обговореню питань з церковного життя з'їзд розбив ся на дві часті: меншу — консервативну і більшу — церковно-революційну. Ступнево шляхом взаїмних уступк прийшло до порозуміння. Ухвалено, що приходську раду вибирає ся на основі загального, безпосереднього, рівного і тайного голосованя. Священник, а також виборних вибирають на таких самих основах до повітових і окружних рад. Замість консисторії вибирає ся епархіальну раду при єпископі з духовенства і світських.

Для учасників епархіального з'їзду виголошено перший раз по українськи проповідь у Софійським соборі.

На українським епархіальнім з'їзді обговорювано також справу харківського архієпископа Антонія, що заборонив у грубій формі читанє евангелія в українській мові. З'їзд вислав з сього приводу дві телеграмми. В першій телеграмі в українській мові, адресованій до Харкова до українського комітету висловлює ся спочутє з приводу образи, нанесеної комітету і цілій Україні архієпископом Антонєм.

У другій телеграмі, також в українській мові, адресованій до архієпископа Антонія у Харкові, говориться: „Ви своєю резолюцією на просьбу харківського комітету безприкладно уразили всю Україну. Тому з'їзд пересилає вам свій жаль“.

Херсонський епархіальний з'їзд.

З Одеси „Русское Слово“ з 1. мая (18. цвітня) доносить: Втора в епархіальнім домі відбули ся дуже численні збори духовенства і світських херсонської епархії. Збори з виключною однодушністю висловили ся за принципами виборного ляду в церкві. Виборний лад треба примітити при заповненю всіх місць у клері і в церкві управі від дяка до членів Синоду. Сільські батюшки закликали добивати ся реформи церкви, щоби привелити послідовників Распутіна усунути ся і дати місце справним пастирям народу.

Засіданє „Центральної Комісії для означеня цін“.

Українське домаганє помилуваня до комісії відповідного числа Українців

Відень, 29. мая 1917.

До салі засідань долішно австрійського Союму в Відні скликав на день 29. мая с. р. перед полуднем міністер Уряду виживленя Геффер „Центральну Комісію для означеня цін“ в цілі її уконституованя та розділеня праці.

Засіданє Комісії отворив ексц. Матає по заторовленєм членів та поясненєм цілі і задач згаданої комісії.

Відтак забрав слово міністер Геффер та в довшій промові вказав, що дотепершні законні постанови, які мали на цілі запобігти надмірному визиску і неоправданій підвижці цін, показались недостаточними і длятого є річю комісії, зложеної з представників продуцентів та консументів, обдумати способи, щоби того внутрішнього ворога — надмірну дорожнечу — побідити та принести через те полєкши широким верствам населеня в добуто средств поживи. Комісія повинна поступати супроти несовісних змагань визиску, однак з другої сторони підпирати реальну торговлю тому, що державі певно дуже много залежить на тім, щоб оборот средств поживи був як найживійший.

Відтак приступлено до записаненя членів, які зобов'язали ся додержати тайни нарад і совісности та безсторонности в своїй праці. По залагодженю тої формальности приступили предсідатель ексц. Матає до поясненя статута комісії і поділу праці поміж поодинокі виділи.

По тій промові зголосив ся до слова пос. В. Сінгалевич і по відповіднім вступі заявив:

„Я не сумніваю ся, що „Центральна Комісія для означеня цін“ при сповненю своїх задач буде мати на увазі добро населеня цілої держави і в рівній мірі буде старати ся прийти в поміч всім горожанам, однак гадаю, що зовсім оправданним є жаданє, щоби лихе положенє і незвичайні обставини житєві того населеня узглядити, яке живе в подосах безпосередню війною

навішених, а воєрема українського населеня східної Галичини. Для короткої ілюстрації визиску, під яким терпіло бідне населенє східної Галичини, а який в тій мірі в жадній другій часті монархії не проявив ся, наведу прим факт, що в моїм окрузі виборчим населенє було змушенє в осени мин. року платити за літру нафти до 5 К., за топку соли 2 К., за сотнар грису 60—80 К. (Головн: Слухайте! слухайте!).

В узглядненю подібних виїмкових обставин належало сподівати ся, що при заложеню нашої Центральної Комісії буде узглядненя східна Галичина і українське населенє в той спосіб, що буде яколиканє відповідне число заступників нашої народности до тої комісії, які могли би успішно боронити інтересів того відтягаром незгодин воєнних уладаючого населеня. Ніхто не хоче мені заперечити, що се річ справедлива, щоби наші заступники могли тут в Централі представити ті незвичайні тяжкі відносини і своєю радою та досвідом, зібраним на місці, причинити ся до успішної праці Комісії.

Тимчасом, на жалє, на основі урядового виказу членів нашої комісії мушу ствердити, що на 205 членів покликано до неї лише 2-ох українських заступників, що далеко не відповідає ані чисельности нашої нації, ані виїмковим відносинам, серед яких наш нарід у східній Галичині находить ся (прим. Ред: до комісії покликано лиш посла Сінгалевича та п. Евстахія Нагірного зі Львова).

Хочу приймити, що се стало ся лиш через ошибку і сподіваю ся, що в тій справі не буде жадних трудностей, щоби узглядити наше справедливе домаганє. Длятого з порученя наших українських господарських організацій маю честь поставити внесенє на додаткове покликанє до Центральної Комісії в Відні відповідного числа заступників інтересів українського населеня і прошу ексц. пана предсідателя, щоби мое внесенє предложив до корисного полагодженя з тим, щоб ліста кваліфікованих кандидатів Українців буда в своїм часі Високому Урядови для виживленя предложена. Числю на се, що наше оправданє внесенє знайде попереу і загалу членів комісії, бо зміряє она лиш до береженя інтересів нашої визискуваної людности і прав нашої української нації.“

Се внесенє знайшло серед учасників дуже прихильний відгомін, а ексц. Матає заявив, що безпроволочно передасть його правительству до узглядненя.

На засіданю порушено також дуже важну справу обдуманя способів, щоби бідне населенє по селах та пролетаріат в місті заосмотрити на зиму в одіж та обув, яку тепер навіть за високу ціну не легко набути.

Засіданє закінчило ся розділенєм праці поміж 12 виділів для ріжних областей продуктів і справ виживленя.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красний Союз Кредитовий у Львові, — число книжочки шадничої 4.000.

Ю. СТРИЖАВСЬКИЙ.

ПІД КРИЛАМИ ЦЕРКОВ.

А Ладик, молитовно стежучи за палаючою постатю Раї, думає — гадав про те, що й для його „смерть одна“ буде кінцем тьмного убожествия її, Раї, цієї самої Раї, сестри у перших, що ось перед ним, так близько, близько... що ось в нестямі любовного співу до иншого сховила й стисла його холодною рукою! О, яке раювання! Яке щастє надлюдське! Яке чуття рабської вдячності ованувало ним від того випадкового, не до його належного пориву його богині! Кохаю. — молячись до тебе, кохаю тебе, Раю, моя королівно недосажна, схили ся перед тобою, обливаю слізами сліди стіп твоїх, обертаю ся в порох нікчемний, знищую ся перед тобою; моя єдина перша й остання! Як солодко бути на світі, коли ти є: думати про тебе, дивитись у просторінє, що ти заповняла її собою; пригортати до очей листочок, що нехотячи зриваєш недотканим руку твою. О, руки ті! Кивніть єдиним пальцем своїм, і я паду ниць на лице моє; зведіть єдиним руком своїм, і я побіжу на край світа без шапки, в бєюдню, в пекло, на смерть, а умираючи з побожністю памятати му, що так звеліла рука тая!

Так, не голосом, а цілою істотою своєю, своєю, потємно співав Ладик гимн богині своїй, вітнадцятилітній Ладик. — серед стаєу, при блакитній нічці... в день, в сні, за іжою, за книжкою, в церкві, на вечерниці, в дорозі, в радости і смутку. — скрізь, завжди, від вітнього дитинства свого життя. Ніхто того не відав. Кучерява Рая не мала про те наймен-

шого поняття. Іншим коханям, коханям палкої достиглої дівчини вона кохала стрункого „могутнього“ Олега, а той так само її, і вони співали, в Дубинівцях, на ставу, при млостній петрівчаній нічці:

Отворіте мне темніцу,
Дайте мне сяєнє дня,
Черноглазую дєвицу,
Черногріваго коня!...

Міцним, а ліжним, пєстливим тенором виводив Олег, влявшись гарячими очима в Раю...

Дайте мне челнок дошатий,
С полустгнівшєю доской,
Парус сєрий і косматий,
Ознакомлений с волной!...

Милуючись і сміливістю і міццю серед диких вередів безодні, але заразом вже й ревнуючи його до безтурботности і єдности його, Рая кличе — привертєє його до себе жалібною, без недавньої пристрасти, пуританичною мелодією —

На городі, коло броду
Барвінок не сходить,
Чогось дівчина до броду
По воду не ходить!...

Човни пристали до цілого лісу очерету, втяли ся в гуцину його, і товариство сплило ся, неначе дикі серед водоросли Конго. Всі умовкли, аж чути було дихання, лиш зрідка тремтяти, шелестів очерет та здалека шуміли дотокі. Місяць стояв, немов вічний, — там само, серед неба, — миготіли бліді зорі, пахощі

літа й води забивали дух, і молодь несамохітближче присувала ся одно до другого. Евген Маркович не зражував Галі, Гліб Чернецький зазирає в вічі Соні з Вчорайшого, Шура й Вальо сплинали свою увагу на меншій і середущій панночках Фіалковських, тільки брати їх, два кремені червоземні юнаки, що, здавало ся, більше розуміли ся на фільварковому господарстві, ніж на поезії петрівчаної ночі, коротали час самотою, пильно виколуючи свої веслярські обв'язки. Не сиділа однією і старша панна Фіалковська, не молода й не красива дівчина, що відповідала кождому, бо-дай плхенькому, аби кавалєрові; її, неначе з найширшим зацікавленням, розважав Ладик, збадьорена панна досить неплатонічно бавила ся з „млодзюткім Ладзюсом“.

Але збитошна Рая й тут не дівала супокою бідному Ладикові:

Панно Маргєсє, — порушила вона тишу: проше заспеваць цю, пані так слічне спєва, проше!

Просимо, просимо! — загомніло товариство.

Панна Маргарєта відмовляла ся, вона давно вже не співала, забула все, але, коли один з братів трохи не вєрше за всю гулянку подав глас „чєжог там запомняла? Ну, то спєвай — „О Неаполю!“ — вона відкашлялась, тохи помовчали і міцним, трохи різким співом почала —

О Неаполю, о пенєни краю,
Кто тебе не знал, теи не знал раю,
Спєш, барко моя, погода спєши,
Нех цє провадаї санта Лючія!...

Збори галицьких ренегатів у Ростові н. Д.

Відень, 28. мая 1917.

(Ф. К.) В „Новім Времени“ з дня 22. цвітня (5. мая) в дописі з Ростова на Дону читаємо: На зборах Галичан, скликаних для обговорення діяльності „Народного Союзу Прикарпатської Русі“, явилось ся до 3 000 русських Галичан. Збори після дискусії ухвалили:

1) Радо привитати заведене в Росії народна влада і свободу національного самоозначення, прилучити ся до змагань російської демократії і, Ісповідуючи національну і культурну єдність русского народу, просити Тимчасове Правительство, Раду робітничих і жовнірських депутатів визволити Прикарпатську Русь (Галичину, Буковину й Угорську Русь) від австрійського абсолютного гнету і прилучити до великої російської демократичної республіки.

2) Звернути ся до Тимчасового Правительства і всіх громадянських організацій з проською допустити уроженців Прикарпатської Русі до всенародного будоваля і дати їм змогу вжити своєї освіти і праці на користь оборони і свободи Росії, гобідного закінчення війни й об'єднання Русскої землі.

3) Найбільш рішучим способом запротестувати проти захватних змагань і діланя Українців взагалі і спеціально проти виявлених уже ними надужити і насилу у відношеню до інших думуючих русских Галичан, Буковинців і Угоросів, до їх національних і культурних інститутів і проти їх проби перемінити руску гімназію для уроженців Прикарпатської Русі на українську.

4) Признаючи „Рускій Народний Союз“ Прикарпатської Русі своєю найвищою народною інституцією, просити Тимчасове Правительство і всі громадянські організації помагати „Русскому Народному Союзу Прикарпатской Русі“ організувати і устроїти карпато-руських утікачів і полонених в Росії.

Предсідатель зборів: Степан Носевич; секретар: Шемердяк.

Усунене організації Аудикевича.

„День“ з дня 25. цвітня (8. мая) повідомляє з Ростова н. Д.:

Комісар Тимчасового Правительства Зеелер усунив від завідування справою помочи „Галичанам утікачам“ шійий склад „Союзу Прикарпатської Русі“ на чолі з Аудикевичем, передавши його права й обовязки донсько-кубанському комітету Земського Союзу.

Про се доносить також „Новое Время“ з дня 23. цвітня (6. мая).

Австрійські соціалісти про мирові умови.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) „Svenska Telegram Vuga“ доносить: Голандсько-скандинавський виділ відбув конференцію з представниками німецьких соціальних демократів з Австрії: Адлером, Гартманом, Еленбогеном, Реннером, Зайцом і Гібером. На конференцію то покликано з польської соціальної демократії Галичини Діаманда і представників соціальної демократії чеської і з Босни.

Конференція рішила: домагати ся мира без анексії, самостійності Бельгії, Сербії, яка через получене з Чорного моря має одержати доступ до моря; південно-славянські народи Австро-Угорщини з Босною мають остати в дотеперішнім державнім звязку; має бути забезпечена самостійність Фінляндії і Польського Королівства а Поляки в Пруссії і Галичині мають одержати повну автономію, як домагається повної національної автономії для України. Вкінці заявляється конференція за скликанем соціалістичного конгресу.

Збільшене власти

польської державної Ради.

БЕРЛІН (Ткб.) „Localanzeiger“ доносить, що після переговорів між австро-угорським і німецьким правительством рішено дати польській державній Раді ще більшу власть в правно державній області. Невагом має бути скликана засіданс Ради, на яким правительственні комісари дадуть відповідь на рішенс Ради з 1. мая с. р.

Автономія Фінляндії.

ПЕТРОГРАД (Райтер). Правительство радить над домаганнями, зголошеними Фінляндією. Найважнішим в тих домагань є, щоби автономія Фінляндії була запоручена міжнародним договором.

ПЕТРОГРАД (П. А.) Провізоричне правительство затвердило цілий ряд постанов фінляндського союму, м. ин. постанову в справі права фінляндського союму видавати ореченя про правосидність заряджень виданих членами правительства.

Сила російської армії.

БЕРН (Ткб.) „Petit Parisien“ містить заяву соціалістичного посла Кашена, який вернув з Росії, що російська армія має ще 10 мільонів жовнірів і 100 000 офіцірів. Переведено реорганізацію армії, якої домагалися жовніри. Представники жовнірів заявили Кашенови кілька разів, що будуть боронити ся проти всякого атакуювни.

НОВИНКИ.

Львів, 1 червня 1917.

— В перші раковини похоронів Івана Франка зібрало ся коло гробниці, де тимчасово зложено саркофаг з його тілом, довгає число тих, що прийшли віддати честь його пам'яті: старшої інтелігенції, жіноцтва і шкільної молодіжці. Промову про тернистий шлях життя Івана Франка і його значеня для українського народу виголосив д. р. М. Лозинський. Потім відспівано: „Вічна пам'ять“, „Не пора“ і „Ще не вмерла“ Україна.

— Звичайні загальні збори „Української Бесіди“ у Львові відбули ся дня 16. мая від провідом п. дир. Ілії Кокорудза. По прийнятю до відома звітів уступаючого виділу та уділеню йому абсолютній вибрано новий виділ, в склад якого увійшли п.а. комісар Гіряк, радн. Дрималик, радн. Кокорудз, проф. Масляк, проф. Рибачек, о. радн. Туркевич і радн. д. р. Чайківський як члени, а д. р. Восвідка, комісар Перфецький і д. р. Пежанський як заступники членів. До контрольної комісії вибрано п.а. радн. Глібовицького, д. р. Гвоздецького і Ласовського. Новий виділ уконституував ся, вибираючи головою п. Кокорудза, заступником голови п. Масляка, секретарем д. р. Пежанського, референтом справ театру о. Туркевича, касіером п. Рибачка, а господарем п. Гіряка. На загальних зборах рішено м. н. звернути ся з зазивом до членів львівської громади, щоби вони численно аступали в члени „Української Бесіди“. Зазив сей оправданий, коли звачить ся, що хоч „Українська Бесіда“ не може з огляду на воєнні аномальні часи розвинути своєї звичайної діяльності, то все таки сповняє вона дві важні-задачі: удержує український театр, який відновлено по інвазі з великим вкладом грошей і труду, та удержує лькаль, який не лиш призначений є на товариські сходина членів Товариства, але також служить репрезентаційним цілям як рівнож є осередком організаційної діяльності всієї нашої інтелігентної громади у Львові; з сех отже зглядає за слугує Бесіда на сильніше як дотепер полперте зі сторони нашої львівської громади.

— Дорожняний додаток для урядників. Урядом доносить: Розпорядком цілого кабінету признано державним урядникам і службі за час від 1. червня по конець 1917 р. дорожняний додаток до додатку, признаного за рік 1917. Одержать його урядники, які побирають найвише 4800 К річної пайки. Додаток вимірено в той спосіб, що поділено урядників на чотири класи після числа їх родини і він вноситься для першої класи 120 К, для другої класи 180 К для третьої класи 240 К, для четвертої 300 К. Квоти ті будуть виплачені одноразово протягом місяця червня. Також смеритам, вдовам та сиротам буде признаний надавчайний додаток.

— За легіон гроші. Австро-угорське правительство виплатило проф. Ле польови Яворському мільон корон в признаню жертвенности польської суспільности при твореню легіону. Ті гроші передав проф. Яворський польській державній Раді, яка має рішити про їх призначенс.

— Речиниць зголошення до військової служби. Признані при переглядах азатними до служби в загальнім ополченю з оружж в руці австрійські і угорські ополченці, уроджені в 1893 до включно 1867. мають ставити ся до служби, а саме ті, що ставали до перегаяду до дня 31. мая включно, мають зголосити ся д. 14. червня 1917, а ті, що стануть до перегаяду по дни 31. мая, дня 28. червня.

— Зменшене пайки хліба. Управа міста Львова оголошує: Від 3. червня с. р. зменшене пайки хліба вноситься двіста грамів тижнево на особу. Від того дня будуть районні склепи продавати бохонце хліба ваги 800 грамів по 48 сот. Як довог буде зменшена пайка хліба, будуть продавати місські склепи на легітимациі

для побираня барабольша замість, як досі півтора кг., нараз 2 кг. барабольша на родину.

— Рух приватних панетів допущено з мінішнім днем під установленими умовами до польових почт ч. 340 і 438, натомість здержано до польових почт ч. 175, 183, 184, 270, 271 і 371.

— Вселенці поміщені в Чехії і Моравії, які бажають вернути до краю, мають внести прошеня про те до министерства внутрішних справ, VII. департамент через министерство для Галичини.

— Вісти від галицьких Українців за кордоном. П.ні О. Кисілевська одержала від д. р. Ілірія Свеніцького письмо з кінця січня, де він пише, що заробляє на жите лекціями латини і математики. В музею і в бібліотеці працює для себе. Готовить більшу історію старорусского письменства XII—XVIII. в. Булиб — ключе — й инші теми, та на жаль всі матеріали остали у Львові. — Від проф. А. Гарасевича дістала п.ні О. К. в сех днях огсю картку: Горичий Ключ 12. (25) марта 1917 р. За картку з 15. II. дуже а дуже дякую. Я почуваю себе від 2. (15. III) зовсім добре і всі ми, що тут живемо. Бажаю щоб так і Вам. До Балтійського я писав, та не маю ніякої відповіді; сподіюсь, що він тепер буде могти приїхати ближше, маючи свободу. Тут все одушевлене таким несподіваним поверотом! Прошу довідатись про моїх родичів і мого брата Михайла, бо вже давно від них не маю відомости. Адресувати до мене: Екатеринбург, Кубанській Центральной Союзу мелкаго кредита.

СКЛАДАЙТЕ

НА ФОНД ім. МИТРА А. ШЕПТИЦЬКОГО ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ!

О П О В І С Т К И.

Субота, 2. червня 1917.

Німці: греко-кхт.: Талалаєв — римо-кхт.: Енгел.

Заст.: греко-кхт.: Сош. Св. Духа. — римо-кхт.: І. Н. по 3.

— Український Народний Театр Т-ва „Бесіда“ у Львові під управно К. Рубчачової. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В неділю, дня 3. червня „Запорожеська Дунаєв“, народна опера на 3 дії Аркаса.

В понеділок, дня 4. червня „Огні Іванової ночі“ драма на 4 дії Г. Зудермана.

Білети раніше набути можна в „Народній Торговлі“, в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7½. вечером. 1—2

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з дня 1. червня 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ І НА БАЛКАНІ.
Положенс незмінне.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Коло Водіче відперто вчера знова завзяті італійські наступи; впрочім над Сочєю тільки артилерійська боротьба, яка місцями відбувала ся теж на каринтійським і тирольським фронті.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гауер.

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 1. червня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ баварського наслідника престоло Руппехта: Над полбережем, в луку Іперн, а переохвист у відтинку Вутхтене боротьба артилерії шаліла вчера з великою нагальністю. Після зосередиченого огляневого приготовлення підняв неприятель в кільневого сильні вивідні наступи, які одначе кох місяць сильні вивідні наступи, які одначе всюди відперто в боротьбі з близька. Також від каналу Ла Басе аж до південного берега Скарпи огнева діяльність знов досягла великої сили. Там рушили Англіяці в ціли вивідні підліч, Chevilly і Фонтен, однаке їх відперто.

Група військ німецького наступника престоло: На фронті над Еною і в Шампанії боеве положенс не змінило ся. Вчера рано підчас вирази на Вісокій горі коло Напгоу дістало ся в наші руки 60 Французів.

Армія генерала-поручника кн. Альбрехта Віртемберського: Нічого нового.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Під Сморгонем, Барановичами, Бродами і над Заліссям Золочів—Тернопіль огневі діяльність перейшла звичайну до недавня міру.

БАЛКАНСЬКИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт Македонський: Передні болгарські стежі удаженили неприятели наступили на правім березі Вардари і на південний захід від Дойран.

Вчора втратили неприятели наслідком повітряних наступів наших летунів 4 самолети і 3 бальони на прилоні.

Перший квартирмейстер ген. Людендорфа.

Оголошення.

ПОЧЕНЕ НІГ

усуває певно спеціальний пудер „Съаве“, пакет ва 1:20 К. На провідно вислаю тільки за попереднім надісланім належності 1 40 с. на порто. — Одиноке заступство S. FEDER, - Львів, Сикстуська ч. 7. 279 26 - 50

Старший, вілний від війська, кандидат нотаріальний пошукує посади — Стефан Кучинський, канд. нот. Волфсберг-Карнтія. (Wolfsberg Stadt-Kärnten). 3:52 2-7

КОНКУРС.

Головний Виділ Товариства „ПРОСВІТА“ розписує конкурс на дві учительські посади до науки фахових предметів в Торговельній Школі у Львові. Подана заосмотрені у відписи свідоща належить вносити до Канцелярії Товариства у Львові, Ринок ч. 10, до дня 25. червня. Ближші інформації можна одержати в канцелярії Товариства в урядових годинах.

За Головний Виділ Товариства „ПРОСВІТА“ о. Т. Лежогубський А. Ганяк м. голова. з. секретаря. V 1-3

АДРЕСА: Hauptkasse der Zentralfleitung der Ukrainischen Legion WIEN, VI, FEDERERGAASSE 20 ПРОСИМО НА ЦЮ АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ НА СТРЕЛЕЦЬКІ ЦІЛИ.

Скрізь по українській землі і українських гуртках на чужині наш обов'язок святкувати роковини смерті великого письменника, ученого й громадянського діяча Івана Франка. Опис його життя, діяльності й похорону, доступний для найширшого загалу у виданню Союзу визволення України п. з. Памяти Івана Франка 12 ілюстрацій, 96 сторін друку і К. Хто замовить книжку для масового поширення вскільк. від 10 — 100 прим, дістане 25 % опусту 101—500 33 1/3% 601—1000 40% Замовляти: Bund zur Befreiung der Ukraina, Wien VIII. Josefstädterstrasse 79. T. 6. 351 3-7

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ Співна акційна у Львові Підвале ч. 7. — Монто поштової шадниці ч. 118,954. — Жирове монто в Австро-угорських Банку. Акційний капітал . . . К 1,300,000 Резерви Банку . . . К 200,000 Приймає вкладки на біжучий рахунок від К 10— на 4 проц. Уділяє гіпотечні і вексельні записки. Виплачує купони від заставних листів. Вимінює по користнім курсі російські рублі і німецькі марки. Певність льокації запоручують акційний капітал Банку і резерви. На жадане вислає посвідки зложеня (чеки) Почтової Шадниці. 728 27-7

Рух поїздів у Львові важний від 1. червня 1917. аж до відкликання. (Час середно європейський; від 1. червня до 1. вересня 1917. час літній). Відходять від Львова до і Приходять до Львова з Кракова: [7:30], + 8:40, Кракова: 10:05, [11:45], 8:55 [3:10] 6:05 6:20, 6:45 +9:00, 9:15 9:50 +9:55, 10:10, +5:05, 5:20 Золочева: 8:20, 10:53, Золочева: 5:52, 12:12, [2:30], +7:13 11:13, [2:20], 5:15, 8:52 Стрия: 8:25, 4:55, 10:46, Стрия: 5:31, 9:25, 9:05 Давочного: 7:20, Давочного: 7:10, Самбора: 9:05, Самбора: 8:30, Сянок: 8:45, Сянок: 10:15, Рава руської: 2:20*, 9:30, Рава руської: 6:42, 4:35, 4:44, 8:18* Сокаля: [8:55]-, [8:10]: Сокаля: [9:45]: [9:45]: Яворова: 9:10**, 4:20, Яворова: 8:45, 3:48** Підгаєць: 8:33 3:00, 1:13, Підгаєць: 5:32, 1:40, 7:32 Стоянова: 12:13, 7:53, Стоянова: 6:12, 1:00, 3:15, 7:52 Ходорова: 8:30, [2:30] Ходорова: 6:45, 1:10, 11:10, 8:10

+ означає поїзди виключно для військових. * до Брюхович, згадно з Брюхович. ** Яноза в Клепарова, згадно в Яноза до Клепарова. - через Рава руську. - через Саліжанку. Увага: Нічна пара від 6:00 вечором до 5:00 рано означена підчеркненим шрифтом. Послешні поїзди означені

НАЙКРАШІ Оповідання СМІХОВИНКИ ТА СьПІВОВОМКИ

Десять книжочок за К. 4'16. 1. Оповідання і сміховинки Олекси Стороженька ціна 44 с. 2. Нові часи, оповідання О. Мзковця . . . 44 3. Кармелюк, М. Вовтя . . . 44 4. Оповідання Федькозяча: 1) Три як ріди . . . 44 брати, 2) Опришок . . . 44 5. Премія і байки Ст. Руданського . . . 44 6. Сьпівомовки . . . 44 7. Оповідання М. Вовчка: 1) Ковачка, 2) Чужак, 3) Сьєвруха . . . 44 1) Сестра, 2) Сол . . . 44 8. Перекотиполе, оповідання Катки Основ'яненка . . . 44 9. П. Куліш: Опис, Давне горе, Степова могила . . . 20 Замовлення і рівночасно гроші вислати до: Канцелярії „Просьвіта“ у Львові, Товариства „Просьвіта“ Ринок ч. 10. На порто звичайне треба додати при замовленню всіх V 7-? книжок 20 сот., а на поручені 65 сот

КОЖДИЙ хто дбає про себе і свою родину хто хоче сповнити горожанський обов'язок супроти держави повинен забезпечити ся на жите, а заравом підписати VI. воєнну позичку тільки в Ц. к. австр. військовім фондї для вдів і сиріт який получив субскрипцію на VI. воєнну позичку wraz з забезпеченем на жите для всіх без ріжниці пола від 18 до 55 року жита. Обезпеченне се уможливилоє кождому без виїмки, а саме офіцерови, жовнірови, священикови, урядникови, купцями, реміонникови і денному зарібникови підписане VI. воєнної позички при рівночаснім забезпеченю ся на дожите або на випадок смерти на користь власну, або користь своєї родини. Без лікарських оглядин. Сейчасова важність обезпеченя. Без стемалів і побічних додатків Найнизша квота обезпеченя К. 500. Найвисша квота обезпеченя К. 4000. Обезпеченне входить в жите в хвили зголошення субскрипції, зглядно зголошення першої премії, яка є дуже низька. Премія від 1000 корон вносить на час 20-літній К. 35 річно, на час 15 літній К. 49 без всіх інших коштів. Премії платить ся річно, піврічно, чвертьрічно, а навіть місячно, так що при так малім видатку, як 3-4 кор. місячно навіть найбільшій може помочи державі до побідного закінчення війни, а рівночасно забезпечити родину. Сповняючи отже патріотичний, горожанський обов'язок, підписуйте VI. позичку воєнну. Ближших інформацій уділяє радо БЕЗПЛАТНО наше Краєве бюро — Львів, ц. к. Намісництво як також наші уповажені заступники по усіх містах і повітах краю.